

ליית אֲשָׁא שָׁלְטָא בֵּיה, אֲבָל בָּרְמִי לְהָרֹן לְנוֹרָא, וְאֵי לֹא
אִתּוֹקֵד בְּדֻעַ בּוֹדָאי דְּלֹא שָׁלְטָא בּוֹרָא בּוֹרָעִיה, מִיד רָמִי
לֵיה לְהָרֹן לְנוֹרָא וְאִתּוֹקֵד וְהֵוה תְּרֵחָ אֲבוֹי קָאִים תִּמְןֵן הַדָּא
הַוָּא דְּכִתְיבַּ וְיִמְתֵּת הָרֹן עַל פָּנֵי תְּרֵחָ אֲבוֹיו.

בְּהַהְוָא יוֹמָא יַדְעַו כָּל אָוְמִיא וְלִישְׁבֵּנִיא דְּלֹא שִׁזְׁבִּיה
לְאַבְרָהָם אֶלָּא קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא דָאִיהוּ יְחִידָא
דְּעַלְמָא, וְהֵוּ מִיִּתְינֵן בְּנִיהוּ לְמִשְׁבְּגִיה דְּאַבְרָהָם וְאָמְרִין
לֵיה חִמְינֵן לְהָ, דָאַת רְחִיזָן בְּקָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא דָאִיהוּ
רְבּוֹגִיה דְּעַלְמָא, אָוְלִיפָּן לְבָנָנָא מְאוֹרָחָד דָאַת יַדְעַ,
וְעַלְיִיהוּ אָמֵר קָרָא (תְּהִלִּים מז) נְדִיבֵּי עָמִים נְאָסְפֵוּ עִם אֱלֹהִי
אַבְרָהָם).

תָּא חִזֵּי, מָה כִּתְיבַּ וְיִקְחֵת תְּרֵחָ אֶת אַבְרָהָם בְּנָוּ וְאֶת לוֹט
בְּנָ הָרֹן וְגַוּ. וַיֵּצְאוּ אַתְּם מִאוֹרָה כְּשָׂדִים. וַיֵּצְאוּ אַתְּם,
אַתְּוּ מִבְּعֵי לֵיה. דְּהָא כִּתְיבַּ וְיִקְחֵת תְּרֵחָ וְגַוּ מַאי וַיֵּצְאוּ
אַתְּם. אֶלָּא תְּרֵחָ וְלוֹט עִם אַבְרָהָם וִשְׁرָה נְפָקוּ דָאַפְוּן הָוּ
עֲקָרָא לְמִפְּקָדָמָנוּ אַפְוּן חִיבֵּיָא, דָכִיּוֹן דְּחִמָּא תְּרֵחָ
דְּאַבְרָהָם בְּרִיה אֲשִׁתּוֹבָמָנוּרָא, אַתְּהָדר לְמַעְבֵּד
רְעוּתִיה דְּאַבְרָהָם, וּבְגִין כֵּךְ וַיֵּצְאוּ אַתְּם תְּרֵחָ וְלוֹט.
וּבְשִׁעְתָּא דְּנְפָקוּ מָה כִּתְיבַּ לְלִכְתָּא אַרְצָה כְּנָעַן. דְּרְעוּתִיה
דְּלַהּוֹן הָוּה לְמִיהָה תִּמְןֵן. מִפְּאָן אָוְלִיפְנָא כָּל
מִאן דָאַתָּעַר לְאַתְּדָכָא מִסְּיִיעֵן לֵיה. תָּא חִזֵּי, דְּהָכִי הַוָּא

דכְיוֹן דכְתִיב לְלִכְתָּא אֶרֶץ כְּנָעֵן מִיד וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל אַבְרָם
לְךָ לְךָ, וְעַד דָאַיהוּ אֲתָעֵר בְּקָדְמִיתָא לֹא בְּתִיב לְךָ לְךָ.
תָאַ חִזְיָה, מֶלֶת דְלֻעִילָא לֹא אֲתָעֵר עַד דָאֲתָעֵר לְתָתָא
בְּקָדְמִיתָא עַל מַה דְתִשְׁרֵי הַהִיא דְלֻעִילָא, וּרְזָא
דְמָלָה, נְהֹרָא אָוּכְמָא לֹא אֲתָאָחִיד בְּנְהֹרָא חִוּרָא עַד
דָאַיהָי אֲתָעֵרִת בְּקָדְמִיתָא, כִּיּוֹן דָאַיהָי אֲתָעֵרִת
בְּקָדְמִיתָא, מִיד נְהֹרָא חִוּרָא שְׂרִירִיא עַלְהָה.

וְעַל דָא בְּתִיב (תהלים פג) אֱלֹהִים אֶל דָמִי לְךָ אֶל תְּחִרְשָׁ
וְאֶל תְּשַׁקְטָא אֶל. בְּגִין דָלָא יִתְפְּסַק נְהֹרָא חִוּרָא
מַעַלְמָא לְעַלְמִין. וּבָנָן (ישעיה סב) הַמּוֹצִיףִים אֶת יְיָ אֶל דָמִי
לְכֶם. בְּגִין לְאֲתָעֵרָא לְתָתָא בְּמַה דִּישְׁרֵי אֲתָעֵרוֹתָא
דְלֻעִילָא. וּבָנָן כִּיּוֹן דָאֲתָעֵר בָּר נְשָׁא אֲתָעֵרוֹתָא בְּקָדְמִיתָא
כְּדִין אֲתָעֵר אֲתָעֵרוֹתָא דְלֻעִילָא. תָאַ חִזְיָה, כִּיּוֹן דכְתִיב
וַיֵּצְאוּ אַתָּם מִאוֹר פְּשָׁדִים וְגֹוי מִיד וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל אַבְרָם
וְגֹוי).

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל אַבְרָם לְךָ לְךָ, אָמַר רְبִי אַל עֹזֶר לְךָ לְךָ,
לְגַרְמָה לְאַתְקָנָא גַרְמָה, (לאתתקפָא) לְאַתְקָנָא
דָרְגָא דִילָה. לְךָ לְךָ, לִית אֲגַת (ס"א פְּדָאי) לִמְיקָם הַכָּא
בֵין חִיּוֹבֵין אֲלֵין. וּרְזָא דְמָלָה לְךָ לְךָ (דף ע"ח נ"א) דָהָא קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יַהְיֵב לִיה לְאַבְרָהָם רַוְחָא דְחַכְמָתָא, וְתוֹהָ יַדָּע
וּמְצָרָה (צְנָרָה) סְטָרִי דִיִּשְׁוּבִי עַלְמָא, וְאַסְתָּכֵל בָּהוּ וְאַתְקָל
בְּתִיקְלָא וַיַּדְעַ חִילֵין דִי מִמְּבָן עַל סְטָרִי יִשְׁוּבָא.

כֵּד מִטָּא לְגֹזֶן קֹדֶשׁ דָמְצָעִיתָ דִיְשֻׁוּבָא תְּקִיל
בְּתִיקְלָא וְלֹא הָוֶה סְלִיק בְּידֵיה. אֲשָׁגָה לְמַנְדָע חִילָא
דִי מִמְפָא עַלְהָא וְלֹא יְכַל לְאַתְדְּבָקָא בְּרַעִיתֵיה, תְּקִיל
כִּמְהָזְמִינָן וְחַמָּא דְהָא מַתְמָן אַשְׁתִּיל כָּל עַלְמָא, אֲשָׁגָה
וְצָרֵף וְתְקִיל לְמַנְדָע וְחַמָּא דְהָא חִילָא עַלְהָא דַעַלְהָא לִית
לֵיה שְׁעוֹרָא עַמִּיק וְסִתִּים וְלֹאו אֵיהוּ בְּגַוּנִי דְסְטָרִי דְרַגִּי
דִיְשֻׁוּבָא.

אֲשָׁגָה וְתְקִיל וַיַּדַּע דְהָא כִּמְהָזְמִינָן בְּקֹדֶשׁ
אַמְצָעִיתָ דִיְשֻׁוּבָא מִגְיָה אַשְׁתִּיל כָּל עַלְמָא לְכָל
סְטָרוֹי. הַכִּי גַּמְיָן יַדַּע דְהָא חִילָא דְשָׂרֵי עַלְהָא מַתְמָן בְּפָקוֹן
כָּל שְׁאָר חִילִין דְמַמְנָן עַל כָּל סְטָרִי עַלְמָא, וּכְלָהוּ בֵּיה
אֲחִידָן. בְּדִין (בראשית יא) וַיַּצְאֵי אַתְּם מִאוֹר כְּשָׂדִים לְלַכְתָּה
אָרֶץ כְּבָנָעָן.

עוֹד אֲשָׁגָה וְתְקִיל וְצָרֵף לְמִיקָם עַל בְּרִירָא דְמַלָּה
דְהָהוָא אַתָּר וְלֹא הָוֶה יַדַּע וְלֹא יְכַל לְמִיקָם עַלְהָא
לְאַתְדְּבָקָא, כִּיּוֹן דְחַמָּא תְּוַקְפָּא דְהָאֵי אַתָּר וְלֹא יְכַל
לְמִיקָם עַלְהָא מִיד וַיַּבָּאוּ עַד חַרְן וַיִּשְׁבוּ שָׁם.

מַאי טַעַמָּא דְאַבְרָהָם. אַלֵּא דֵאֵיהוּ הָוֶה יַדַּע וְצָרֵף בְּכָל
אֶפְוֹן שְׁלַטְגִּין מִדְבָּרִי עַלְמָא בְּכָל סְטָרוֹ דִיְשֻׁוּבָא,
וְהָוֶה תְּקִיל וְצָרֵף אֶפְוֹן דְשְׁלַטְגִּין בְּסְטָרִי דִיְשֻׁוּבָא מִדְבָּרִי
כְּכָבְדָא וְמַזְלִיחָן, מַאן אֶפְוֹן תְּקִיפִין אַלְיָן עַל אַלְיָן, וְהָוֶה

תקיל כל ישובי דעלמא (ולא) ותוהה סליק בידוי. כד מטה להאי אתר חמא תקיipo דעמיקין ולא יכול למייקם فيه. כיון דחמא קודשא בריך הוא אתערותא דיליה ותיאובתא דיליה. מיד אתגלי עלייה ואמר לייה לך לך. למגע לך ולא תקנאגראמה.

מארץ, מהו אטרא דישובא דהווית מתדק ביה. וממולךך, מהו אחכמה דעת משגה ותקיל חולדה דילך ורגעה ושתה זומנא דאטילידת ביה ובהוא פוכבא ובההוא מזלא. מבית אביך, שלא תשגה בביתך דאבוק. ואי אית לך שרשא לאצלחא בעלמא מביתך דאבוק, בגין כד לך לך מחייבה דא ומأشגחותך דא.

תא חזי, ההבי הוא, דהא נפקו מאור כshedim והוו בחרון, אמאי יימא לייה לך לך מארץ וממולךך. אלא עקרה דמלתא כמה דאטמר. אל הארץ אשר ארוך. ארוך מה שלא יכולת למייקם עלייה ולא יכולת למגע חילא דההיא ארעה דאייה עמייק וסתים:

סתרי תורה
וआשך לגוי גדול וגוי
ברכתא חדא, ואברך תריין,
ואגדלה שמך תלת, ויהי
ברכה ארבע. ואברכה
MBERCHICH CHAMISH, ומקלך אוֹר
שיות. וnbrcco בה כל משפחות

וआשך לגוי גדול וגוי
ובגין דכתיב לך לך. ואברך,
בגין דכתיב מארץ.
ואגדלה שמך, בגין דכתיב
וממולךך. ויהי ברכה,
בגין דכתיב מבית אביך.

הָאָדָמָה הִא שְׁבַע. כִּיּוֹן
 דָּאַתְּבָרְכוּ בְּאַלְין שְׁבַע
 בְּרַכָּאָן, מֵהַ כתִּיב וַיְלַךְ אֶבְרָם
 כַּאֲשֶׁר דָּבָר אֵלָיו יְיָ לְנַחֲתָא
 לְהָאִי עַלְמָא כִּמֵּה דָּאַתְּפָקְדָא.
 מִיד וַיְלַךְ אַתְּהוּ לֹוט. דָּא אִידָּה
 נַחַשׁ דָּאַתְּלָטְיאָ וְאַתְּלָטְיאָ
 עַלְמָא בְּגִינִּיהָ דָאִידָּה קָאִים
 לְפִתְחָא לְאַסְטָהָה גּוֹפָא, וְלֹא
 תְּפֻעוֹל נְשִׂמְתָּא פּוֹלְחָנָא
 דָּאַתְּפָקָדָה עַד דִּיעַבְרוֹן עַלְהָ
 בְּהָאִי עַלְמָא יְיָג שְׁנִין, דָהָא
 מִתְּרִיסָר שְׁנִין וְלַעֲילָא
 נְשִׂמְתָּא אַתְּעָרָת לְמַפְלָחָ
 פּוֹלְחָנָא דָּאַתְּפָקָדָת הָזָא הוּא
 דְּכַתִּיב.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר וְאַעֲשֵׂה
 לְגֹוי גָּדוֹל מִסְטוֹרָא
 דִּימִינָא. וְאַבְרָכָה מִסְטוֹרָא
 דְּשִׁמְאָלָה וְאַגְּדָלָה שְׁמֶךָ
 מִסְטוֹרָא דְּאַמְצָעִיתָא. וְתִיָּה
 בְּרָכָה מִסְטוֹרָא דְּאַרְעָא
 דִּישְׁרָאֵל. הָא הָכָא בְּרַסְיָא
 דְּאַרְבָּע סְמִכִּין דְּכַלְהָוּ בְּלִילָן
 בֵּיהֶ בְּאַבְרָהָם, מַכְאָן
 וְלַהֲלָה בְּרָכָאן לְאַחֲרִינִי
 דְּמַתְּזָנִי מַהֲכָא דְּכַתִּיב
 וְאַבְרָכָה מִבְּרָכִיךְ (ד"ג עח ע"ב)
 וּמַקְלֵךְ אָאוֹר וּגְבָרְכוּ בְּךָ
 פָּל מִשְׁפָחוֹת הָאָדָמָה.

רַבִּי אַלְעָזָר הָוּה יִתְּבָרְכוּ קְמִיה דָרְבִּי שְׁמַעוֹן אָבָוִי, וְהָוִי
 עַמִּיה רַבִּי יְהוֹדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי חִזְקִיָּה. אָמַר לֵיה
 רַבִּי אַלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבָוִי, הָאִי דְּכַתִּיב לְךָ לְךָ
 מַאֲרָצָךְ וּמַמּוֹלְדָתָךְ, כִּיּוֹן דְּכַלְהָוּ נְפָקוּ לְמַהָּה, אַמְאָי לֹא
 אָתְּמָר לֵיה דְּכַלְהָוּ יִפְקֹ�ן. דָהָא אָף עַל גַּב דְּתַרְחָ הָוּה פְּלָחָ
 לְעַבְודָה זָרָה. כִּיּוֹן דָּאַתְּעָרָבָא טַב לְמַיְפָּק בְּהַדִּיחָה
 דְּאַבְרָהָם, וְחַמִּינָן דְּקֹודְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אַתְּרָעִי בְּתִיּוֹתָא
 דְּחִיּוֹבָא וְשָׁרָא לְמַיְפָּק אַמְאָי לֹא כַּתִּיב לְכָוֹ לְכָם, אַמְאָי
 לְאַבְרָהָם בְּלַחְזֹדָיו לְךָ לְךָ.

אמר ליה רבי שמעון, اي תימא דעתך כద נפק מאור כשדים בגין לאחדרא בתשובה הו, לאו הכי. אלא כד נפק לאשתובא נפק, דהו כלחו בני ארעה בעאון למקטליה. פיוון דחוינו דاشתויב אברם הו אמר לייה לתרח, אנתה הויא דתוית מטעי לנו באליין פסילין, ומגו דחלא דלהון נפק תרת, פיוון דמطا לחן לא נפק מתמן לבותר, דכתיב וילך אברהם פאשר דבר אליו יי' וילך אותו לוט, ואילו תרח לא כתיב (ביה וילך, אלא ויצא).

פתח ואמר (איוב ל) וימנע מרשעים אורם וירוץ רמה תשבר. האי קרא אוקמה, אבל וימנע מרשעים אורם, דא גמרוד ובני דרייה דנפק אברם מנויו דהוה אורם. וירוץ רמה תשבר, דא גמרוד.

דבר אחר וימנע מרשעים אורם, דא תרח ובני ביתיה. אורם, דא אברם. האור לא כתיב אלא אורם דהוה עמהון. וירוץ רמה תשבר, דא גמרוד דהוה מטעי אבתדריה כל בני עלמא, ובгинן כה כתיב לך לך. בגין לאנברה לך ולכל אפונ דיפקון מינך מפאנ וללה לאה.

תו פתח ואמר, (איוב לו) ועתה לא ראו אור בהיר הויא בשקים ורוח עברה ותטהר. ועתה לא ראו אור, אימתי, בשעתא דאמר קודשא בריך הויא לאברם לך לך מארץ וממולכתך ומabit אביך. בהיר הויא בשחקים. דבעא קודשא בריך הויא לאדבא ליה לאברם בהויא

אור דלעילא ולאנחרא תפן. ורוח עברה ותתרם. דהא
לבדת רבו בתויבתא פרה וכל בני ביתיה (נ"א וכל בני מאתיה).
בני ביתיה (נ"א בני מאתיה) דכתיב ואת הנפש אשר עשו
בחורן. תורה, דכתיב אתה תא אל אבותיך בשלום וגוי.
וילך אברהם כאשר דבר דבר אליו יי'. אמר רבי
אלעזר תא חוו, דהא לא
כתיב ויצא אברהם כאשר דבר אליו יי'. אלא וילך.
כמא דעת אמר לך לך,
זהא יציאה בקדמיתה עבדו
דכתיב ויצאו אתם מארור
פשדים ללבת ארצה כגען,
והשתא כתיב וילך ולא
כתיב ויצא.

וכדין אתחיזאת נשמתא בהאי
עלמא. דאייה אחיא מחייב
שנים דאנון ת"ק פרסי
דאילנא דחיי. ושבעים שנה
דא יהו ההוא אילנא מחייב
דא יהו שביעאה לדרגין
ושבעין שנה אתקרי. כדין
נקחת מההוא זהה מא דנחש
ועאלת בפילחנא קדישא הדא
הוא דכתיב בצאתו מתרן ימ
ע' שנה לא ספורות חיים מההיא ארבע
סרי מההוא רוגזא ותוקפא
זההוא (שטע) נחש דהוה אסטי
לייה עד השטא לגופא ושלטה
עלוי.

באילנא שלטה ערלה תלת
שנים. בבר נש תלת סרי שניין
דאקוון שני ערלה, כיון
דאעברו על גופא אנון שניין

וילך אברהם כאשר דבר דבר אליו יי'. אמר רבי
אלעזר תא חוו, דהא לא
כתיב ויצא אברהם כאשר דבר דבר אליו יי'. אלא וילך.
כמא דעת אמר לך לך,
זהא יציאה בקדמיתה עבדו
דכתיב ויצאו אתם מארור
פשדים ללבת ארצה כגען,
והשתא כתיב וילך ולא
כתיב ויצא.

כasher דבר אליו יי',
דאבטח ליה בכלחו
הבטחות. וילך אותו לוט,
דאתחבר עמייה בגין למייף
מעובDOI, ועם כל דא לא
אוליף כולי הא. אמר רבי
אלעזר זכאי אנון צדיקייה

וְאֶת עֲבָרָת (ד"א וְאֶת עֲרָתָה) נִשְׁמַתָּא לְמַפְלָה פּוֹלְחָנָא קְדִישָׁא, פְּקִידָת לְגֻפָא לְרַעֲוָתָא טָבָא, לְכַפּוֹף לְהַהְוָא נְחַשׁ דָהָא לֹא יִכְיל לְשַׁלְטָתָה כִּמָה דָהָוֵי, דְכַתִּיב וַיַּקְח אֶבְרָם אֶת שְׂרֵי אַשְׁתּוֹ וְגֹרוֹ (אֶבְרָם דָא יָאת שְׂרֵי דָא ה). י' דָא נִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא וְהָוָא זָכָר. ה' דָא נִשְׁמַתָּא דְנוֹקְבָא. דָא גֻפָא, דָאֵיהִ לְגֻבִי נִשְׁמַתָּא כְנוֹקְבָא לְגֻבִי דְכוֹרָא. וְאֶת לוֹט בָן אָחִיו דָא (יעַצְר חֲרֵשׁ נְחַשׁ דָלָא אַעֲדֵי כָל כֶּפֶת מִן גֻפָא, בָגִין דְבָקּוֹתָא דְגֻפָא לֹא אַעֲדֵי כָל כֶּפֶת (וּמְנָא הָהָוָא) מְגִנָה, אַבְלָא אֶת עֲרוֹתָה דְנִשְׁמַתָּא אַבְלָא לִיהְיָה תְדִיר וְאַתְרִי בֵיהְיָה וְאַוְכָה לִיהְיָה וְכַפִּיפָה לִיהְיָה עַל כְּרִחִיה וְלֹא יִכְיל לְשַׁלְטָתָה.

וְאֶת כָל רְכּוּשָׁם אֲשֶׁר רְכַשְׂוָה אַלְיָן עַוְּבָדִין טָבִין דְעַבְדִּיךְ בָר נְשׁ בְּהָאֵי עַלְמָא בְאֶת עֲרוֹתָה דְנִשְׁמַתָּא. וְאֶת הַנְּפָשָׁה אֲשֶׁר עָשָׂה בְּחִרְןָן, הָהָוָא נְפָשָׁה דְהָוָת בְּקָדְמִיתָא בְדָבְקּוֹתָא בְּחַבְרוֹתָא דְהָהָיָה עַרְלָה בְּהָדִי גֻפָא וְאַתְקִין לְהָלְבָתָר, דָהָא לְבָתָר דְתִלְיסָר שְׁנִינָא וְלְעִילָא

דְאֹלְפִי אַרְחוֹי דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא בְגִין לְמִיחָךְ בְּהָוָא וְלְדַחְלָא מִגְיָה מִהָהוָא יוֹמָא דְדִינָא הַזְמִינָן בְּרָבָר נְשׁ לְמִיחָב דִינָא וְחוֹשְׁבָנָא לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא.

פָתָח וְאָמֵר, (אייב ל) בַּיָּד כָל אָדָם יִחְתּוֹם לְדַעַת כָל אָנָשִׁי מַעֲשָׂהוּ הָאֵי קָרָא אַוְקָמוֹתָה. אַבְלָל (ד"ג עט נ"א) תָא חֲזִי בְּהָהָוָא יוֹמָא דְאַשְׁלִימָו יוֹמָו דְבָר נְשׁ לְאַפְקָא מְעַלְמָא, הָהָוָא יוֹמָא דְגֻפָא אַתְבָר וּנְפָשָׁא בְּעִיא לְאַתְפְּרָשָׁא מִגְיָה, כְּדִין אַתְיִהְיָב רְשָׂוֹ לְבָר נְשׁ לְמִחְמֵי מָה דָלָא הָוָה לִיהְיָה רְשָׂו לְמִחְמֵי בּוּמְנָא דְגֻפָא שְׁלַטָּא וּקְאִים עַל בּוּרִיָּה. וּכְדִין קְיִימִי עַלְיהָ תָלַת שְׁלִיחָן וְחַשְׁבִי יוֹמָו וְחוֹבּוֹי וּכְל מָה דְעַבְדָ בְּהָאֵי

דָּנְשַׁמְתָּא אֲתַעַרְתָּ לְאַתְקָנָא
 לְגֹפָא, תְּרוּוֹיִיהוּ מַתְקָנִין
 לְהַהְוָא נֶפֶשׁ דְּמִשְׁתְּחָפָא
 בְּתוֹקָפָא דְּנֵחֶשׁ וְתַאֲוֹבָתָה
 בִּישָׁא הַדָּא הוּא דְכִתְבָּה וְאֵת
 הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחַרְזָן. וְעַם
 כָּל דָא נְשַׁמְתָא אַתְקִיפָת בֵּיהֶ
 בְּהַהְוָא נְחַשׁ לְתַבְרָא לִיהֶ
 בְּתוֹקָפָא בְּשֻׁבְבוֹדָא דְתִשְׁוֹבָה
 (נ"א בְּשֻׁבְבוֹדָא דְאָוְרִיתָא, וְאַמְשִׁיךְ לִיהֶ
 לְגַבְיוֹ בְּתֵי בְּנָסִיות וּבְתֵי מִדְרָשָׁות בְּגִינַן דְלָא
 יַתְגַּבֵּר עַל רֹוחָא כְּרַבְקְדָמִיתָא) הַדָּא
 הוּא דְכִתְבָּה וְיַעֲבָר (הַמְתוּב בְּדָף
 פ' אַחֲרַ הַגְּלִילִין שׁוֹרָה ט"ז) (עד כָּאן סָתָרִי
 תורה)

**בְּהָאֵי עַלְמָא בְּגֹפָא וְרוֹחָא הַכִּי בְּמַי יְהִיב חַוְשָׁבָנָא בְּגֹפָא
 וְרוֹחָא עַד לֹא יַפּוֹק מַעַלְמָא.**

תָא חִזֵּי, כִּמֵה דְחִיִּיבָא אַקְשִׁי קָדָל בְּהָאֵי עַלְמָא הַכִּי
 נִמֵּי אָפָלוּ בְשֻׁעַטָא דְבָעֵי לְנֶפֶקָא מַהְאֵי עַלְמָא
 אַקְשִׁי קָדָל. בְגִינַן כֵּךְ זִכְאָה הוּא בָר נְשׁ דִילִיף בְּהָאֵי
 עַלְמָא אַרְחוֹי דְקִוְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְגִינַן לְמִיחָךְ בְּהָגָן.
 וְחִיּוֹבָא אַף עַל גַב דְאַסְתָּפָל בְּהַבְּגִי (נ"א דְאַשְׁתָּדֵל בְּהַבְּגִי) צְדִיקִיָּא
 אַקְשִׁי קָדָל וְלֹא בָעֵי לְמִילָף. וּבְגִינַן כֵּךְ אִית לִיהֶ לְצְדִיקָא
 לְמַתְקָף בֵּיהֶ וְאַף עַל גַב דְחִיּוֹבָא אַקְשִׁי קָדָל הוּא לֹא
 יַשְׁבּוֹק לִיהֶ וְאִית לִיהֶ לְאַתְקָפָא בְּיִדְיהָ וְלֹא יַשְׁבּוֹק לִיהֶ,
דָא יַשְׁבּוֹק לִיהֶ יְהָךְ וְיִחַרְיבּ עַלְמָא.

עַלְמָא, וְהָוָא אָוְדי עַל פָּלָא
 בְּפּוּמִיהֶ, וְלֹבְתָר הוּא חַתִּים
 עַלְיָה בְּיִדְיהֶ, הַדָּא הוּא
 דְכִתְבָּב בְּיַד כָּל אָדָם יְחִתּוּם,
 וּבְיִדְיהֶ בְּלָהָו חַתִּימִין לְמִידָן
 לִיהֶ (בְּהַחֲווֹא ד"א בְּהָאֵי) עַלְמָא
 עַל קְדָמָאי וְעַל בְּתַרְאִי עַל
 חַדְתִּי וְעַל עַתִּיקִי לֹא אַתְגָּשֵׁי
 חַד מְגִינִיהֶ, הַדָּא הוּא דְכִתְבָּב
 לְדִעָת כָּל אָנָשִׁי מַעֲשָׂהָו.
 וְכָל אָפָון עוֹבְדִין דְעַבְדָּבָד
**בְּהָאֵי עַלְמָא בְּגֹפָא וְרוֹחָא הַכִּי בְּמַי יְהִיב חַוְשָׁבָנָא בְּגֹפָא
 וְרוֹחָא עַד לֹא יַפּוֹק מַעַלְמָא.**

תא ח'ז'י, מִן אַלְיָשָׁע דְּדַחָה לְגַחָזִי. וְכֹן בְּאֶבְרָהָם כֵּל זָמָנָא
דְּהַתָּה לֹוט בְּהַדִּיה לֹא אִתְחַבֵּר בְּהַדִּי רְשִׁיעִיא, כִּיוֹן
דְּאִתְפְּרֵשׁ מִגְּבִיה מַה כְּתִיב וַיַּבְחַר לוֹ לֹוט אֶת כֵּל כְּפָר
הַיְּרָקָן, וּכְתִיב וַיַּאֲהַל עַד סְדוּם. מַה כְּתִיב בְּתִירִיה וְאַנְשֵׁי
סְדוּם רְעִים וְחַטָּאִים לִיִּי מָאָד.

אמָר רְبִי אָבָא הָאִי דָּאָמְרָת וַיַּלְךְ אֶבְרָם וְלֹא כְתִיב
וַיֵּצֵא אֶבְרָם שְׁפִיר הַנֵּא. אָבָל סָופָא דִּקְרָא מַה
כְּתִיב בְּצַאתוֹ מְחַרְן. אָמָר רְבִי אַלְעָזָר מְחַרְן כְּתִיב וְהַיָּא
יִצְיָא מִאָרֶץ מוֹלַדְתָּו הוּת בְּקָדְמִיתָא:

וַיַּקְחַ אֶבְרָם אֶת שְׂרֵי אַשְׁתָּו. מַהוּ וַיַּקְחַ, אֶלָּא אַמְשִׁיךְ
לְה בְּמַלְיִי מִעָלִיתָא, בְּגַין דְּלִית לִיה רְשֻׁוֹת בְּבָרְנָשׁ
לְאַפְקָא אַפְתִּיה לְמִיְהָה בְּאֶרְעָא אַחֲרָא בְּלֹא רְעוֹתָא
דִּילָה. וְכֹן הוּא אָוֵר (בְּמִדְבָּר) קָח אֶת אַחֲרָן (בְּמִדְבָּר ג) קָח אֶת
הַלְוִיִּם. וּבְגַין כֵּה וַיַּקְחַ אֶבְרָם מִשְׁיךְ לְה בְּמַלְיִין וְאוֹדֵעַ לְה
אַרְתִּיהָוּן דָּאָפָון בְּגַי דָּרָא כִּמָּה בִּישָׁוֹן. וּבְגַין כֵּה וַיַּקְחַ
אֶבְרָם אֶת שְׂרֵי אַשְׁתָּו.

וְאֶת לֹוט בֶּן אָחִיו. מַה חִמָּא אֶבְרָהָם לְדִבְקָא עִמָּה לֹוט,
אֶלָּא בְּגַין דְּצָפָה בְּרוּחַ הַקָּדָשׁ דְּזָמִינָה לְמִיפְקָדָה
דָּוד. וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחַרְן. אֶלְין גְּרִים וְגִיּוֹרֹת
דְּאַתְקִינוּ בְּפִשְׁיָהוּ, אֶבְרָהָם מִגְּיִיר גּוֹבְּרִין וְשָׁרָה מִגְּיִירָת
נְשִׁין וּמַעַלָּה עַלְיהָוּ כְּאֹלוּ עָבְדוּ לְהָוָן.

אמָר רַבִּי אֶבֶּא אֵי הַכִּי כְּמָה בְּנֵי נְשָׂא הָוֶה, אֵי תִּימָא דְכַלְלוּוּ עַמִּיהָ. אמר רבי אלעזר אין. (ובגין כלחו ד"א וBgyn כה כלחו) בְּנֵי נְשָׂא דְהָוּ אֹזְלִין עַמִּיהָ כְּלָהוּ אֲקָרְנוּן (ד"ג עט ע"ב) עִם אֱלֹהִי אֶבְרָהָם. וְהָוָה מַעֲבָר בְּאֶרְעָא וְלֹא הָוָה דְחִיל דְכַתִּיב וַיַּעֲבֵר אֶבְרָם בָּאָרֶץ.

אמָר לֵיהּ רַבִּי אֶבֶּא אֵי הָוָה כַּתִּיב וַהֲנִפְשָׁה אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחָרְן הָוָה אִמְינָא הַכִּי, אֶלָּא וְאֵת הַגְּפֵשׁ כַּתִּיב, אֲתַלְסָגָה זִכְוָתָא דְכַלְלוּוּ בְּפִשְׁאָן דְהָוּ אֹזְלִי עַמִּיהָ, דְכָל מְאָן דְמַזְכָּה לְאַחֲרָא הַהִיא זִכְוָתָא תָּלִיא בֵּיהּ וְלֹא אָעֵדִי מְגִיהָ, מְגַלֵּן דְכַתִּיב וְאֵת הַגְּפֵשׁ אֲשֶׁר עָשָׂו בְּחָרְן, זִכְוָתָא דְאָפִין נְפֵשָׁן הָוָה אֹזְלִי עַמִּיהָ דְאֶבְרָהָם. לֹךְ לֹךְ.

אמָר רַבִּי שְׁמַעוֹן מַאי טֻמָּא דְגָלוּיָא קְדֻמָּה דְאַתְגָּלִי קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא עַלְיהָ דְאֶבְרָהָם פָּתָח בָּלָד לֹךְ, דְהָא עַד הַכָּא לֹא מַלְיל עַמִּיהָ קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, מַאי טֻמָּא פָּתָח לֹךְ לֹךְ. אֶלָּא הָא קָאָמָרָא דְרָמָז בְּחִישְׁבָּגִיהָ מָהָה דְהָא לְמַאָה שְׁבִין אַתִּילִיד לֵיהּ בָּר.

אָבָל תָּא חֹזֵי, כֹּל מַה דְעַבֵּיד קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא בְּאֶרְעָא כְּלֹא רֹא דְחַכְמַתָּא אֵיהָוּ, בְגִין דְאֶבְרָהָם לֹא הָוָה דְבִיקָּה בְּקוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא פְּדִין כְּדָקָא חֹזֵי, אמר לֵיהּ לֹךְ לֹךְ, וְדֹא רָמָז לְהַהִיא אֶתְרָא דְבָעֵי לְאַתְקָרְבָּא בְּהַדִּיחָה דְקוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, וְאֵיהָוּ דְרָגָא קְדֻמָּה לְאַעֲלָא לְקוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, בְגִין כֵּה לֹךְ לֹךְ.

וְהִא דָרְגָא לֹא יָכַל אֶבְרָהָם לְאַתְּחַדָא בֵיהֱ עד דִיְיעֹול
לְאַרְעָא דְתִמְןִין יְקַבֵּל לֵיהֱ לְהַהּוֹא דָרְגָא, פְגֻוּנָא
דָא פְתִיב, (שׁמוֹאַל בְבָ) וַיִּשְׁאַל דָוד בֵי לְאַמְרָה הַאֲעַלָה בְאַחַת
מִעַרְיִי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יי עַלָה וַיֹּאמֶר אֲנָה אֲעַלָה וַיֹּאמֶר
חַבְרוֹנָה. וְכִי פִיּוֹן דְמִית שָׁאוֹל וַמְלֻכָּתָא אַתְּחַזֵּי לְדָוד
אַמְמָא לֹא קַבֵּיל מַלְכָוִתָא מִיד עַל כָל יִשְׂרָאֵל.

אַלְאָ פֶלְאָ רֹזָא דְחַכְמָתָא אִיהֵן, בְגִינַן דָוד לִית לֵיהֱ
לְקַבֵּיל אַמְלָכָוִתָא אַלְאָ עַד דִיְתִחְבֶּר בְאַבָּהוֹן דְאַנוֹן
בְחַבְרוֹן וּכְדִין בְהּוּ יְקַבֵּיל מַלְכָוִתָא. וּעַל דָא אַתְעַכֵּב תִמְןִין
שְׁבַע שְׁנַיִן בְגִינַן דִיְקַבֵּיל מַלְכָוִתָא כְדָקָא יָאוֹת וּכְלָא בְרֹזָא
דְחַכְמָתָא וּבְגִינַן דִיְתַקְוֵן מַלְכָוִתָיהֵן. פְגֻוּנָא דָא אֶבְרָהָם לֹא
עַל בְקִיּוֹמָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַד דָעַל לְאַרְעָא.

חַמְיִי מָה פְתִיב וַיַּעֲבֵר אֶבְרָם בְאַרְצָן. וַיַּעֲבֵר וַיַּלְךְ מִבְעֵי
לֵיהֱ, אַלְאָ הַכָּא הוּא רַמֵּז שְׁמָא קְדִישָׁא דְאַתְחַתִּים
בֵיהֱ עַלְמָא בְעֵבָב אַתוֹן גְלִיפָן דְכַלְהָו בְשָׁמָא דָא. פְתִיב
הַכָּא וַיַּעֲבֵר וּכְתִיב הַתָּם (שָׁמוֹת ל') וַיַּעֲבֵר יי עַל פְנֵיו וַיַּקְרֵא:

סתורי תורה

(ע"ט ע"ב מקב"ה עד ויעבר הרוא גליון)
קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רַמֵּז
חַכְמָתָא עַלָה בְאֶבְרָהָם
וּבְיצָחָק, אֶבְרָהָם דָא נְשַׁמְתָא
לְנְשַׁמְתָא וְאִיהֵן (ס"א אָב וּרְם),
נְשַׁמְמָה דָא הִיא שְׁרָה. לוֹט דָא

בְסֶפֶר אֶהָרֶן יְיָסָא סְבָא
פְתִיב הַכָּא וַיַּעֲבֵר
אֶבְרָם בְאַרְצָן וּכְתִיב הַתָּם
(שָׁמוֹת לג) אָנָי אַעֲבֵיר כָל טוֹבִי.
וְהִוָּא רַמֵּז לְקַדּוֹשָׁה דְאַרְעָא
דְאַתִּי מִאָתָר עַלָה כְדָקָא

הוא נחיש ובת זוגיה דההוא סמאל. רוי' קדישא דא יצחק. נפש קדישא דא רבקה. יציר הרע דא רוח הבמה, ועל דא אמר שלמה בחכמתיה (קהלת ג) מי יודע רוח בני האדם העולה היא וגו' נפש הבתים דא נפש מسطרא ذיכר הרע.

ועל דא אמרו (נ"א דההוא) דאיי נשmeta לנשmeta אתערא לגברא ביראה ובכחמיה, נשmeta אתערא לאיניש בינה, הדא הוא דכתיב, (איוב כה) ויאמר לאדם הן יראת יי' היא חכמה וגו'. נשמיה אתערי בתשוביה. אתקורי בינה ואكري שרי'ה. ורוי' הוּא הקויל ואתקורי דעת ואתערי לאיניש די סליק קליה באוריתא, ואתקורי תורה שבכתב, ונפש השכלית אתער מניה עובדין טבין. ובדוגמא דא ברא גופ מאבע יסודות אש ורוח ועפר ומים בגונא דהוא נשmeta לנשmeta נשמה ורוח ונפש. מים דא דבר הדא הוא

חזי. עד מקום שם עד אילון מורה. מسطרא דא (ד"א לא' דלתתא). לسطרא דא כדקא חוו. והפנען או בארץ. הא אמר דעד בדין שלטא חוויא בישא דאטלטיא ואיתי לווטין על עלמא דכתיב, (בראשית ט) אדור בען עבד עבדים יהיה לאחיו וכתיב, (בראשית נ) אדור אתה מפל הבמה וגו'. ותמן אתקורי אברם לגבי קודשא בריך הוּא. מה כתיב וירא יי' אל אברהם הכא אתגלי ליה מה שלא הוּא ידע ההוא חילא עמייקא לשلتא על ארעה. ובגין לכך וירא מה (דף נ"א) דהווה מתכסי מגיה.

ובדין ייבנו שם מזבח לוי הנראה אליו, כיון דאמר לוי מה הנרא אליו.

מים מתייקיDKDושה, ואית הרע. אית אָשָׁא קדישא נוקבא ואית אָשָׁא נוכראה אש זרה, ועל דא כתיב ואל יבָא בְּכָל עַת אֶל הַקְדֵשׁ. דָאִיהִי נוֹקְבָתָא מִן יָצַר הַרְעָ. רוח קדישא אִיהוּ דָכָר. אית רוח מסאָבא דָא יָצַר הַרְעָ שֶׁבָּאָמָר (ישעה י) כי מִשְׁרֵשׁ נָחֵשׁ יֵצֵא צְפֻע. אית עַפְרָ קדישא ואית עַפְרָ מסאָבא. ועל דָא נְשֻׁמְתָא דָאִיהִי תְשׁוּבָ'ה אֲתָקִיפָת בֵּיהַ בְּהַהְוָא נָחֵשׁ לְתִבְרָא לֵיהַ בְּשֻׁבְבָדָא דְתְשׁוּבָה וְאַמְשִׁיךְ לֵיהַ לְבָתִי כְנָסִיות וְלִבְתִּי מִדְרָשׁוֹת, וְאַנוּן אַרְבָע יִסּוּדִי מִתְפְשָׁטִין לְכַיֵּב אַתוֹן אֲחָה"ע בּוּמִ"פ גִּיכְיָק דְטָלְנִית זְשָׁרְיָץ. עד באן גליון):

ויעבר אברהם בארץ עד מקום שכם. דָא בַּיְנִינְתָא אַתָר דְדִינְרָא דְשְׁכִינְתָא תְּפַנֵּן כְּמָא דָאת אָמָר, (בראשית מה) וְאַגְיָ נְתַתִּי לְךָ שְׁכִינְתָמָךְ, דָא שְׁכִינְתָא דְאַתָּחוּ לֵיהַ הוֹאיל וְאַתְקָרֵי צְדִיק, דָהָא צְדָקָה לא

אֵלָא הַכָּא אַתְגָּלִי לֵיהַ הַהְוָא דְרָגָא דְשְׁלַטָא עַל אַרְעָא וְעַל בֵּיהַ וְאַתְקִיִים בֵּיהַ: וַיַּעֲתֵק מִשְׁמַתְהָה. מִתְמַנֵּן יָדָע הַר יְיָ. וּבְלָהּוּ דְרָגִין דְגַטְיעִין בְּהָאִי אַתָר. וַיַּט אַהֲלָה בְּהָאִי בְתִיב. פְּרִישָׁה פְּרִישָׁה וְקַבֵּיל מַלְכוּ שְׁמִינָה בְּכָלָהוּ דְרָגִין דְאַתִּידָן בֵּיהַ. וְכַדִּין יָדָע דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא שְׁלִיט עַל פָּלָא. וְכַדִּין בְּנָה מִזְבֵּחַ. וְתַרְיָן מִדְבָּחָן הַוָּי, בְּגִין דְהָכָא אַתְגָּלִי לֵיהַ דָהָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא שְׁלִיט עַל פָּלָא וַיַּדְעַ חַכְמָה עַלְאהָ, מַה דָּלָא הוּה יָדָע מִקְדָמָת דְגָא. וּבְנָה תַרְיָן מִדְבָּחָן חַד לְדְרָגָא דְאַתְגָּלִיא וְחַד לְדְרָגָא דְאַתְבְּסִיא. תא חִזֵּי, דְהָכִי הוּה בְּקַדְמִיתָא בְתִיב וַיַּבְן שָׁם

דִּיוֹרָה אֶלָּא בְּהַדִּי צְדִיק, וְזֶה
הוּא עַד מָקוֹם שֶׁכֶם. עַד אַלְוֹן
מֹרֶה אֵלָו בְּתֵי מִדְרָשׁוֹת
דָּאוֹלְפִין וּמוֹרִים תִּמְנוֹ תּוֹרָה
בְּרַבִּים.

וְהַכְּנָעַנִי אֹז בָּאָרֶץ. כִּדְין
אֲתַבְּסָם וְאַתְּחַקֵּן יִצְרָא הַרְעָ
בְּגֻפָּא בָּעֵל כְּרִחִיה. דָּסְגִּיאָן
שְׁמַהַן אֵית לִיה, וּבְגִינִּי כֵּה
(אַתְּהָדָר) אַדְפֵר בְּשְׁמַהַן סְגִיאָן.
אֹז בָּאָרֶץ וְדָאי וְאַחֲפְפִיא
בָּהָאֵי, בָּגִין דִּכְדִּין אִיהוּ גֻפָּא
בְּזַמְנָא דָלָא אֲתַעֲבָר מְנִיה
הַהְוָא נְחַשׁ כָּל כֵּה, בָּגִין
דְּבָקּוֹתָא דְּגֻפָּא כִּדְין הַכְּנָעַנִי
אֹז בָּאָרֶץ, אַפְּמַי אַקְרֵי כְּנָעַנִי,
דָּאַסְחָר גֻפָּא לְדִינֵין בִּישָׁן.
וּנְשַׁמְתָּא קִיְמָא בָּהָאֵי עַלְמָא
(לְאַתְּחַקֵּנָא אוֹרְחוֹי דְּגֻפָּא) כְּדָקָא
יָאֹות בָּגִין לְמַזְבֵּחַ בָּה, לְבָתָר
כֵּד נְפַקֵּת מְהָאֵי עַלְמָא אֵי
זָכָאת סְלָקָא לְאַתְּרָה דְּנְפַקֵּת
מִתְמַנוֹּן דְּכַתִּיב אֶל מָקוֹם הַמּוֹבֵחַ
אֲשֶׁר עָשָׂה שֵׁם בְּרָאשׁוֹנָה
וּכְתִיב אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה
שֵׁם אֲהַלָּה בְּתִחְלָה. אֲהַלָּה
בָּהָא.

וְהַשְׁתָּא אִיהֵי קִיְמָא בֵּין

מִזְבֵּחַ לְיִי הַגְּרָא אַלְיוֹ וְגוֹ'.
וְלֹבֶתֶר כְּתִיב וַיְבִן שֵׁם מִזְבֵּחַ
לְיִי סְתִּים וְלֹא כְּתִיב הַגְּרָא
אַלְיוֹ. וְכֹלָא רְזָא דְּחַכְמַתָּא
אִיהֵי. וְכִדְין אֲתַעַטָּר אַבְרָהָם
מִדְרָגָא לְדִרְגָּא עַד דְּסָלִיק
לְדִרְגִּיהָ הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב
וַיְסַע אַבְרָם הַלּוֹד וְגַסּוּ
הַנְּגַבָּה. דָא דְּרוּם דְּהָוָא
חַוְלָקִיהָ דְּאַבְרָהָם. הַלּוֹד
וְגַסּוּ דִּרְגָּא בְּתַר דִּרְגָּא עַד
דְּסָלִיק לְדִרְוּם וְתִמְןָ אֲתַקְשָׁר
כְּדָקָא יָאֹות וְסַלִּיק לְדִרְגִּיהָ
דְּדִרְוּם. כִּיּוֹן דְּאֲתַעַטָּר
אַבְרָהָם בְּדִרְגּוֹי בְּאַרְעָא
קִדְיִשָּׁא וְעַל (בְּאַרְעָא) בְּדִרְגָּא
קִדְיִשָּׁא, כִּדְין מָה כְּתִיב וְיִהְיֶ
רָעָב בָּאָרֶץ. דָלָא הוּא יִדְעַי
יִדְעָה לְקַרְבָּא לְגַבִּי
דְּקִוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא:
וְיִהְיֶ רָעָב בָּאָרֶץ, דְּעַד כְּעַן
לֹא הוּה חִילָא דָעַל אַרְעָא